

Általános Növényegészségügyi Készletléri Terv

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Növényvédelmi Osztály

Tartalomjegyzék

1. AZ ÁLTALÁNOS NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI KÉSZENLÉTI TERV CÉLJA ÉS ÉLETBE LÉPÉSE.....	2
2. JOGSZABÁLYI ALAPOK ÉS SZABVÁNYOK.....	3
3. FELADATOK ÉS FELELŐSÖK MEGHATÁROZÁSA	5
3.1. A károsítók terjedésének megakadályozását célzó stratégia.....	5
3.2 A növényvédelmi hatóság feladatai	5
3.3. A Szükséghelyzeti Munkacsoport és az együttműködő szervezetek.....	6
4. A KÁROSÍTÓ TERJEDÉSÉNEK MEGAKADÁLYOZÁSÁRA ÉS FELSZÁMOLÁSÁRA KIDOLGOZOTT ELJÁRÁS	8
4.1 Intézkedések kiemelt zárlati károsító gyanúja esetén.....	8
4.1.1 Vállalkozók és magánszemélyek által hozott intézkedések.....	8
4.1.2 Hatósági intézkedések	8
4.1.3 Diagnosztika.....	9
4.2. Intézkedések megerősített vizsgálati eredmény alapján.....	10
4.2.1 Vállalkozók és magánszemélyek által végrehajtott intézkedések	10
4.2.2 Hatósági intézkedések	10
A körülhatárolt terület kialakítása	11
Intézkedések a körülhatárolt területen	12
4.3 Jelentési kötelezettségek	15
4.4 Kommunikációs tevékenység.....	15
4.5 Képzés, felkészítés	16
4.6 Az intézkedések befejezése.....	17
4.7 Szankcionálás	17
5. FORRÁSOK BIZTOSÍTÁSA	18
6. A HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEK FELÜLVIZSGÁLATA.....	27
6.1 Felszámolási intézkedések.....	27
6.2 Visszaszorítási intézkedések	27
6.3 A készlenléti tervek érvényessége	27
1. melléklet: Feladatkörök és felelősök meghatározása	29
2. melléklet: Szükséghelyzeti Munkacsoport és Együttműködő Szervezetek	31
3. melléklet: Űrlap a cselekvési terv végrehajtásához szükséges feladatokkal az időráfordítás tervezéséhez .	34
4. melléklet: Intézkedéssorozat és jelentési rendszer jelentős idegenhonos károsító fertőzése esetén	35
5. melléklet: A felszámoláshoz szükséges intézkedések sorozata	36
6. melléklet: A fertőzési esetre vonatkozó kommunikációs tevékenység	40
7. melléklet: Felszámolási intézkedések végrehajtásában résztvevő cégek neve és elérhetőségük	41

1. AZ ÁLTALÁNOS NÖVÉNYEGÉSZSÉGÜGYI KÉSZENLÉTI TERV CÉLJA ÉS ÉLETBE LÉPÉSE

Az Általános Növényegészségügyi Készenléti Terv (a továbbiakban ÁNKTK) célja, hogy elősegítse Magyarországon a zárlati (karantén) és egyéb nem-honos, nagy gazdasági és/vagy környezeti kárt okozó károsítók megtelepedésének és terjedésének megakadályozását a fertőzésük esetén gyors és hatékony intézkedésekkel. Ennek a célnak az érdekében történik

- az ÁNKTK végrehajtásáért felelős hatóságok, szakmai, szakmaközi és civil szervezetek felsorolása;
- a **növényvédelmi hatóság személyi állományának felkészítése** a zárlati károsítók által okozott fertőzésekből eredő növényegészségügyi kockázatok kezelésére;
- a termelők és a lakosság tájékoztatása;
- a növényegészségügyi intézkedések becsült forrásigényének meghatározása.

A készenléti tervek alkalmazásának kezdete

Az ÁNKTK-ben szereplő intézkedések alkalmazása és a károsító-specifikus készenléti tervek végrehajtása akkor veszi kezdetét, amikor felmerül a gyanú egy jelentős idegenhonos károsító magyarországi jelenlétére vagy amikor hatóságilag megerősítik e jelenlétet.

Ha azonban ilyen gyanú vagy megerősített előfordulás csak egy harmadik országból vagy egy másik tagállamból származó,

- elszigetelt vagy zárt szállítmányra korlátozódik, és
- kizárható, hogy az adott károsító kikerüljön a környezetbe abból a szállítmányból vagy
- helyi potenciális vektora bejusson oda,

nincs szükség a károsító-specifikus készenléti terv életbe léptetésére, mert nem áll fenn a hazai gazdanövények megfertőződésének kockázata.

2. JOGSZABÁLYI ALAPOK ÉS SZABVÁNYOK

Az ÁNKI intézkedései Magyarország területére vonatkoznak és az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a [2016/2031 számú](#) növényegészségügyi és a [2017/625 számú](#) hatósági ellenőrzési alaprendeletén, valamint az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló [hazai 2008. évi XLVI. törvényen \(Éltv.\)](#) alapulnak.

További releváns uniós jogszabályok: a növényegészségügyi szempontból ellenőrzésköteles károsítók és termékek listáit tartalmazó [2019/2072 EU rendelet](#), a [2019/1702 EU rendelet](#) a kiemelt károsítók listájával, a kutatási célú behozatalra, szállításra és tevékenység végzésére vonatkozó [2019/829 EU rendelet](#), a [2019/1715 EU rendelet](#) a hatósági ellenőrzések információkezelési rendszerének (IMSOC) működéséről, az egyes, nagy veszteséggel járó idegenhonos károsítók elleni szükséghelyzeti intézkedésekről szóló határozatok és rendeletek. Az idegenhonos károsítók elleni tagállami intézkedések társfinanszírozásának feltételeit a [2021/690 EU rendelet](#) és a [2016/159 \(EU\) határozat](#) tartalmazza.

Az uniós rendeletekkel összhangban álló, ide vonatkozó hazai jogszabályok az Éltv. mellett az annak végrehajtására szolgáló rendeletek, valamint a Nemzeti Élelmiszerlánc-Biztonsági Hivatalról szóló [22/2012. \(II. 29\) számú](#) és a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok működésének feltételeit előíró 568/2022. (XII.23.) számú (<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2200568.kor>) kormányrendeletek.

Az ÁNKI alapján történik a károsító-specifikus készenléti tervek kidolgozása a zárlati és a Magyarország szempontjából nagy potenciális kockázatot jelentő nem-honos károsítók fertőzésének felszámolására és terjedésének megakadályozására.

Az ÁNKI a szántóföldi, kertészeti és erdészeti gazdálkodás növényegészségügyi biztonságát és a környezet védelmét szolgálja. Az ÁNKI a növényegészségügyi feladatok elvégzésére kidolgozott, Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (továbbiakban: Nébih) által közzétett módszertani kézikönyv része a károsító-specifikus készenléti tervekkel együtt.

Az ÁNKI a FAO (Food and Agriculture Organization, Élelmiszeri és Mezőgazdasági Világszervezet) károsító felszámolási programokra vonatkozó 9. számú nemzetközi növényegészségügyi szabványával (ISPM 9.) összhangban, az EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organization, Európai és Földközi-tenger melléki Növényvédelmi Szervezet) készenléti tervek általános felépítéséről szóló PM 9/10 (1) számú szabványa alapján készült (OEPP/EPPO (2009): Generic elements for contingency plans. Bulletin OEPP/EPPO Bulletin 39: 471–474. DOI: 10.1111/J.1365-2338.2009.02332.X), felhasználva a Bizottság által rendelkezésre bocsátott szakanyagokat.

A készenléti tervek elkészítésében és végrehajtásában jelentős további iránymutatásul szolgálnak a károsítók felderítésére és diagnosztikai módszereire, a termékek és termőhelyek, létesítmények növényegészségügyi vizsgálatára vonatkozó EPPO szabványok. Az EU Élelmiszerbiztonsági Hivatala által kidolgozott és folyamatosan bővített károsító-specifikus

felderítési útmutatók („EFSA Survey cards”), valamint az egyes károsítóknál alkalmazandó felderítési módszereket tartalmazó uniós tájékoztatók az egyes kiemelt károsítókra vonatkozó készületi tervekben jelennek meg. A készületi tervezéshez elengedhetetlen az EFSA statisztikailag helytálló és kockázat alapú felderítési útmutatója is (<https://www.efsa.europa.eu/en/supporting/pub/en-1919> („General guidelines for statistically sound and risk-based surveys of plant pests”).

3. FELADATOK ÉS FELELŐSÖK MEGHATÁROZÁSA

3.1. A károsítók terjedésének megakadályozását célzó stratégia

A stratégiai cél kettős: az idegenhonos károsítók okozta fertőzés észlelése esetén a károsító megtelepedésének, terjedésének megakadályozása, valamint a fertőzési eset felszámolása. Ezzel összefüggő, további cél a fertőzésmentes területeken megelőző védelmi program végrehajtása. A visszaszorítási stratégia nem része e készenléti tervnek.

3.2 A növényvédelmi hatóság feladatai

A feladatok és felelősök konkrét és részletes meghatározása az 1. mellékletben található. Az ÁNKTK és a Károsító-specifikus Készenléti Tervek kidolgozásáért és végrehajtásának koordinációjáért, valamint a stratégiai célok meghatározásáért a **Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, Növényvédelmi és Borászati Igazgatósága (Nébih NBI)**, azok felülvizsgálatáért az **Agrárminisztérium Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztálya (AM ÉFFO)** felelős.

Az ÁNKTK-t és a Károsító-specifikus Készenléti Terveket az Országos Főállatorvos Úr hagyja jóvá.

A kiemelt zárlati károsítók azonosítása a [2016/2031 10. cikk](#); a [2017/625 37. cikk](#) és az [Éltv. 30. §](#) előírásaival összhangban, a károsító-specifikus készenléti tervekben leírt módszerek alapján a Nébih Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság (**Nébih ÉLI**) növényegészségügyi diagnosztikai vizsgálatokat végző laboratóriumaiban történik a Nébih Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 6/2022. (VIII.31-ei AM Utasítás szerint ([6/2022.\(VIII. 31.\) AM utasítás, I. melléklet 32. § \(10.\)](#)). E vizsgálóhelyek:

Növény-egészségügyi Nemzeti Referencia Laboratórium, Budapesti telephely

Növény-egészségügyi Nemzeti Referencia Laboratórium, Pécsi telephely

Növény-egészségügyi Nemzeti Referencia Laboratórium, Velencei telephely

Az ÁNKTK feladatai **operatív** végrehajtásának felelősei a vármegyei kormányhivatalok Növény és Talajvédelmi Osztályai (a továbbiakban: KH NTO). Az illetékes vármegyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi osztálya zárlati károsító azonosítása esetén az ÁNKTK és ha az rendelkezésre áll, az adott károsítóra kidolgozott készenléti terv alapján elkészíti a fertőzési esetre vonatkozó vármegyei cselekvési tervet, melyet a Nébih NBI vezetője hagy jóvá. A vármegyei NTO-k felelősök az együttműködésben részt vevő regionális és helyi szervezetek képviselőivel történő egyeztetésért és személyes kapcsolattartásért.

ÁNKTK a zárlati és egyéb, gazdaságilag jelentős nem-honos károsítók megjelenésének korai felismerése érdekében növényegészségügyi felderítési és monitoring programot működtet a hatóság. E tevékenységet a Nébih NBI koordinálásával a vármegyei kormányhivatalok NTO-i végzik (növényegészségügyi vizsgálatok a határkirendeltségeken és az ország területén,

felderítések, zárlati intézkedések végrehajtása és azok ellenőrzése, károsító diagnosztikai vizsgálatok).

A felderítésben résztvevő növényegészségügyi, szaporítóanyag- és erdészeti felügyelők, diagnosztikai szakemberek, valamint a Növényorvosi Kamara szakembereinek továbbképzéséről a Nébih NBI-nek kell gondoskodnia.

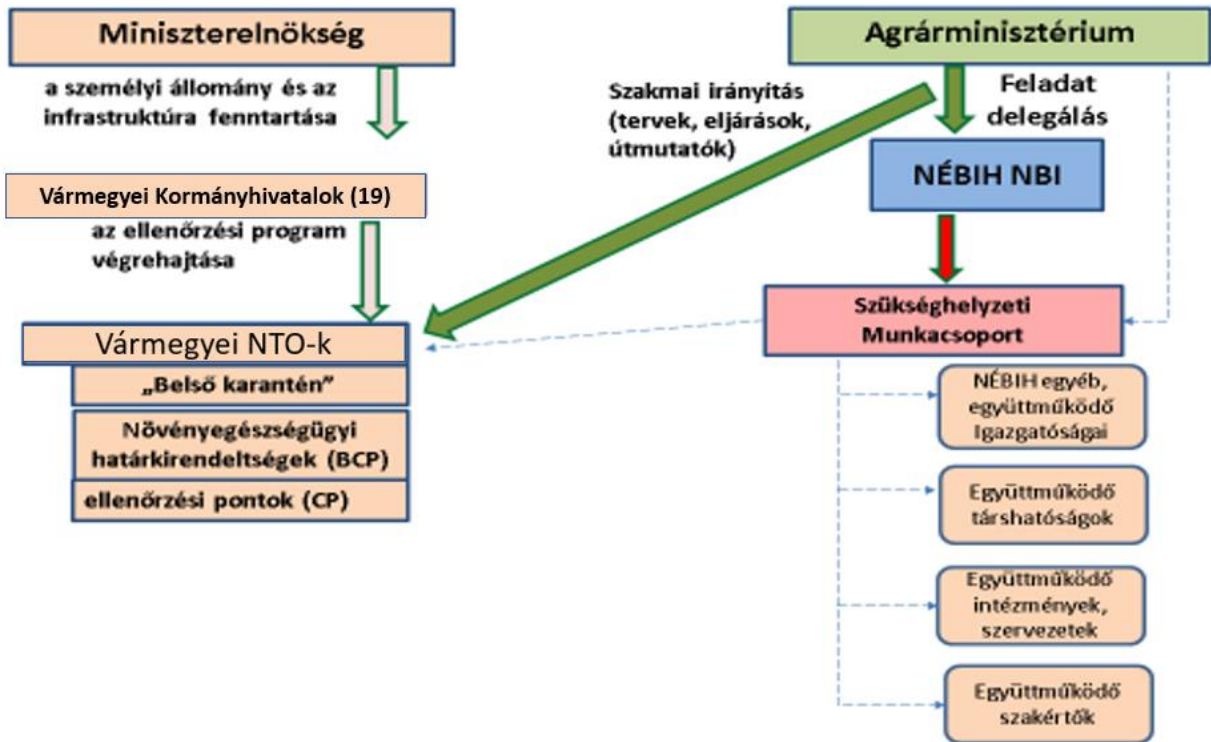
3.3. A Szükséghelyzeti Munkacsoport és az együttműködő szervezetek

A Nébih NBI a terv végrehajtásának irányítására beindítja a készenléti terv kidolgozása során, a fertőzési eset bekövetkezése előtt kialakított Szükséghelyzeti Munkacsoport működését. A Szükséghelyzeti Munkacsoport feladatai:

- a fertőzés veszélyességének értékelése;
- a fertőzéssel járó kockázati tényezők meghatározása és a megfelelő intézkedések kiválasztása a kockázat csökkentésére;
- a fertőzés mértékének, valamint a felszámolás lehetőségeinek és valószínű költségeinek meghatározása;
- a felszámolási program irányítása;
- a felszámolási program megvalósításához szükséges források mozgósítása;
- a program keretében a hatósági intézkedéseket végrehajtó szereplők felhatalmazása és munkájának segítése;
- azonnali kapcsolatfelvétel az érintett társhatóságokkal (szükség esetén rendőrség, katasztrófavédelem, NAV, stb.);
- jelentések készítése.

A Munkacsoport Állandó Tagjai az Agrárminisztérium, a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és a vármegyei kormányhivatalok képviselői, valamint külső szakértők (2. melléklet). Az ÁNKNT végrehajtásában résztvevő együttműködő szervezetek (2. melléklet) egyeztetést folytatnak a Szükséghelyzeti Munkacsoporttal és az érdekelt felekkel (szektor). Igény esetén tájékoztatják a lakosságot, valamint felülvizsgálhatják az intézkedések hatékonyságát, ezzel segítve a Nébih és az NTO-k munkáját.

A készenléti terv alapján az érintett vármegyei NTO által elkészítendő cselekvési terv kidolgozásához a 3. melléklet nyújt támpontot.

1. ábra A készenléti tervek végrehajtására alkalmazandó felelősségi- és utasításrendszer

Egy kiemelt zárlati károsító fertőzésének gyanújakor és ennek megerősítésekor követendő eljárást a 4. melléklet tartalmazza.

4. A KÁROSÍTÓ TERJEDÉSÉNEK MEGAKADÁLYOZÁSÁRA ÉS FELSZÁMOLÁSÁRA KIDOLGOZOTT ELJÁRÁS

Az általános intézkedések sorrendjét az 4. és 5. számú melléklet mutatja be.

4.1 Intézkedések kiemelt zárlati károsító gyanúja esetén

Amennyiben kiemelt zárlati károsító megjelenésének gyanúja merül fel, azt minden esetben jelenteni kell az illetékes NTO-nak. A bejelentést attól függetlenül kell megtenni, hogy a feltételezett tüneteket vagy magukat a károsítókat a hatósági állományba tartozó személyek észlelték egy hatósági ellenőrzés során, vagy magánszemélyek, illetve vállalkozók.

4.1.1 Vállalkozók és magánszemélyek által hozott intézkedések

A kívánatos növényegészségügyi biztonság nem érhető el a termelők és egyéb vállalkozók, valamint a lakosság korábbanál jóval nagyobb felelősségvállalása nélkül. Az [Éltv 17. § \(1\) pontja](#) előírja a zárlati károsító okozta fertőzésnek vagy gyanújának haladéktalan bejelentési és megsemmisítési kötelezettségét a termelő és minden földhasználó számára, beleértve a lakosságot is. A felelős hatóságnak – az NTO-nak vagy az NBI-nek - [a Nébih honlapján található űrlapokon](#) szereplő adatokat kell megadni.

A [2016/2031 \(EU\) növényegészségügyi alaprendelet 14. cikk \(1\)](#) is előírja, hogy amennyiben egy vállalkozó feltételezi, hogy egy uniós zárlati károsító van jelen az ellenőrzése alatt álló növényekben, növényi termékekben vagy egyéb anyagokban, erről köteles azonnal tájékoztatni az illetékes hatóságot. Ezen túlmenően haladéktalanul meg kell tennie a szükséges óvintézkedéseket, amelyeket az előírt számára a károsító megtelepedésének és elterjedésének megakadályozása érdekében.

A [fenti rendelet 15. cikke](#) alapján a magánszemélyeknek is hasonlóan be kell jelenteniük gyanújukat és végre kell hajtaniuk az NTO által számukra elrendelt óvintézkedéseket.

4.1.2 Hatósági intézkedések

Az NTO-nak dokumentálnia kell, amennyiben zárlati vagy nem-honos károsító jelenlétét, fertőzés tüneteit észlelték

- hatósági felderítés során vagy
- külföldről érkezett bejelentés alapján, amelyben a fertőzés feltételezett forrásai Magyarország területéről származó növények vagy növényi termékek, vagy
- a termelő (magánszemély) bejelentése alapján.

Az illetékes NTO felügyelőjének bejutását biztosítani kell a fertőzéssel érintett területre a [2017/625 EU rendelet 15. cikk](#) és az [Éltv. 44. § \(1\) bekezdés g.\) pontja](#) alapján. A gyanú dokumentálását hatósági mintavételnek és diagnosztikai vizsgálatnak kell követnie a fertőzés gyanújának megerősítése vagy elvetése érdekében.

A megerősített laboratóriumi vizsgálati eredmény kiadásáig az előzetes diagnózis alapján az NTO-nak a következő hatósági intézkedéseket kell tennie a [2016/2031 EU rendelet 10. cikkével](#) összhangban:

- **forgalmi korlátozás:** növények és egyéb, gyanítottanfertőzött anyagok elszállítási tilalmának elrendelése;
- a fertőzés gyanújával érintett **létesítmények/terület elhatárolása, elszigetelése, higiéniai intézkedések** végrehajtása;
- a területre bejutás/területhasználat jogainak szabályozása (pl.: cég alkalmazottak, ügyfelek, lakosság);
- további hatósági mintavétel elrendelése;
- a szomszédos és rokon tételekre, növényekre vonatkozó további növényegészségügyi intézkedések elrendelésének mérlegelése;
- védekezés a károsítók és az esetlegesen jelen lévő vektorok ellen;
- a fertőzés lehetséges eredetének és esetleges terjedésének kivizsgálása (áruforgalom nyomkövetése a cég nyilvántartása alapján).

A fertőzési eset kivizsgálásához az alábbiakra információkat kell begyűjtenie az érintett NTO-nak:

- az érintett terület elhelyezkedése, egyéb földrajzi jellemzői;
- tulajdonviszonyai, megközelíthetősége;
- a fertőzött gazdanövények (faj, fajta, fenofázis stb.);
- a károsító kimutatásának és azonosításának időpontja és módszerei (ideértve a tünetekről készített fényképeket is);
- a kártétel mértéke;
- a gazdanövényeknek az érintett területre történő be- vagy onnan történt kiszállítása a fertőzést közvetlenül megelőző időszakban;
- személyek, termékek, berendezések és járművek forgalma, ha ezen adatok meghatározása indokolt;
- a gazdanövényen végzett növényvédelmi kezelések, amelyek befolyásolhatják a tünetek kialakulását vagy a károsító kimutatását és azonosítását;
- a károsítóval érintett kultúrára vonatkozó lényeges termesztési gyakorlat (pl. szabadföldi vagy zárt térben történő termesztés, öntözés, a területen korábban termesztett kultúrák stb.).

A gyanított fertőzéssel érintett minden személyt (vállalkozókat, magánszemélyeket, felügyelőket stb.) tájékoztatni kell a kiemelt zárlati károsító jelentette kockázatok felmerüléséről. Mérlegelni kell a Szükséghelyzeti Munkacsoport összehívását és szükség szerint fel kell venni a kapcsolatot a többi megyével.

4.1.3 Diagnosztika

A kiemelt zárlati károsítók diagnosztizálását az adott szervezetre vonatkozó károsító-specifikus készenléti tervben megjelölt, nemzetközi szabványok szerinti módszerekkel végzik a Nébih ÉLI

referencialaboratóriumi. A mintavételről az NTO-nak előzetesen kell tájékoztatnia Nébih ÉLI laboratóriumot (minták száma, sürgősség, érkezési idő).

4.2. Intézkedések megerősített vizsgálati eredmény alapján

4.2.1 Vállalkozók és magánszemélyek által végrehajtott intézkedések

A [2016/2031 EU rendelet 14. cikke](#) a következő kötelezettségeket írja elő a vállalkozók számára. Amennyiben a vállalkozó hivatalos megerősítést kap arról, hogy a kiemelt zárlati károsító általi fertőzés fennáll, az illetékes NTO utasítására minden szükséges intézkedést végre kell hajtania. Ezek az intézkedések helyzettől függően az alábbiakat tartalmazzák:

- megelőző intézkedések a károsító szervezet elterjedése ellen;
- a károsító szervezet eltávolításához szükséges intézkedések (fertőzött anyagokról, talajból, vízből), amelyekért a vállalkozó a felelős; és
- az összes, potenciálisan fertőzött anyag forgalmazásának felfüggesztése.

Amennyiben az esetleges fertőzések más feleket is érintenek, úgy a vállalkozónak haladéktalanul tájékoztatnia kell őket a károsító szervezetről. A vállalkozó az árut, az illetékes NTO által meghatározott biztonsági intézkedések alapján hívja vissza. A vállalkozó az NTO kérésére rendelkezésre bocsájt minden olyan információt a nyilvánosság számára, ami a terjedés és a nyomon követés szempontjából releváns lehet.

A [fenti rendelet 15. cikke](#) alapján a magánszemélyeknek az NTO utasításai alapján kell megtenniük a szükséges intézkedéseket a kiemelt károsító terjedésének megakadályozására, és el kell távolítani a károsítót a fertőzött anyagokból, valamint, ha az releváns, a telephelyükről.

4.2.2 Hatósági intézkedések

Az ÁNKTK operatív és koordinációs feladatainak ellátására a Nébih NBI kezdeményezi a Szükséghelyzeti Munkacsoport **aktiválását**.

Tájékoztatás

A [2016/2031 EU rendelet 12. cikk](#) alapján az illetékes NTO tájékoztatja a fertőzéssel potenciálisan érintett vállalkozókat a kiemelt zárlati károsítóról.

A [2016/2031 EU rendelet 13. cikk](#) alapján, a Nébih NBI tájékoztatja a nyilvánosságot, ha a kiemelt zárlati károsító jelenlétét hivatalosan megerősítik. A tájékoztatás tartalmazza az NTO, az érintett vállalkozók és magánszemélyek által megtett vagy tervezett intézkedéseket.

A kiemelt zárlati károsítóra vonatkozó Cselekvési Terv

Az illetékes NTO a [2016/2031 EU rendelet 27. cikk](#) alapján, kiemelt zárlati károsító azonosítása esetén a károsító-specifikus készenléti terv és az ÁNKTK alapján elkészíti az adott fertőzési esetre

vonatkozó vármegyei cselekvési tervet. Átadja felülvizsgálatra a Nébih NBI-nek, majd a jóváhagyott cselekvési tervet elküldi az érintett vállalkozóknak.

A cselekvési tervnek tartalmaznia kell:

- a kiemelt zárlati károsító felszámolásához szükséges intézkedéseket;
- a végrehajtandó intézkedések ütemezését;
- az elvégzendő felderítések tervezését és megszervezését;
- a vizuális vizsgálatokat, mintavételezéseket és a laboratóriumok által végzendő vizsgálatok számát;
- a mintavételezés és a vizsgálat módszertanát.

A körülhatárolt terület kialakítása

Az illetékes NTO-nak a [2016/2031 EU rendelet 18. cikke](#) alapján kell elvégeznie a körülhatárolt területek kijelölését. Ennek részleteit az adott szervezet biológiájától és terjedési képességétől függően a károsító-specifikus készenléti tervek határozzák meg. Szükség esetén e kijelölésbe más EU tagállamokat és Svájcot is be kell vonni.

A nyilvánosságot széleskörűen tájékoztatni kell a körülhatárolt terület szerepéről a kiemelt zárlati károsító megakadályozásában, megnevezve a pufferzóna határait.

A körülhatárolt terület egy fertőzött területből és az azt körülvevő biztonsági övezetből, ún. pufferzónából áll. A körülhatárolt terület első kijelölése általában ideiglenes, mert a fertőzött terület tényleges mérete csak egy **erre a célra tervezett és elvégzett**, körülhatároló **felderítéssel** határozható meg.

A fertőzött területet a fertőzöttség mértékének és a területi adottságoknak megfelelően kell kijelölni. A fertőzött területbe tartozik:

- minden olyan növény, amelyről ismert, hogy a károsító szervezettel fertőzött;
- minden olyan növény, amely a károsító szervezet által okozott tünetegyüttes valamelyikét mutatja;
- bármely más növény, amely a károsítóval potenciálisan fertőzött lehet vagy a fertőzött növény közvetlen közelében található, vagy közös helyről vagy közös szaporítóanyagról származnak;
- a károsítóval valószínűleg fertőzött talaj, természetközeg, víz vagy egyéb anyag.

A pufferzóna méretét a károsítónak a fertőzött területen kívülre történő – akár természetes, akár emberi tevékenységgel megvalósuló – terjedésének kockázata alapján kell meghatározni. A pufferzóna kijelölésénél figyelembe kell venni a növényegészségügyi intézkedések elveit (szükségesség, arányosság, minimális hatás, megkülönböztetés tilalma, szakmai indokoltság, megvalósíthatóság) ([2016/2031 EU rendelet 2. melléklet 2. szakasz](#)). Amennyiben a kiemelt zárlati károsító megjelenik a pufferzónában, ennek megfelelően kell módosítani a fertőzött terület kijelölését. Ebben az esetben az NTO-nak tájékoztatni kell a Nébih NBI-t, mely azonnal

értesíti erről az EU Bizottságot és a többi tagállamot ([2016/2031 EU rendelet 19. cikk 2. bekezdés](#)).

Kivételes esetekben, ha a kritériumoknak a Szükséghelyzeti Munkacsoport értékelése alapján megfelel, el lehet tekinteni a terület körülhatárolásától. Ebben az esetben az NTO-nak felderítéseket kell végeznie annak megállapítására, hogy más növények vagy növényi termékek fertőzöttek-e. E felmérés alapján az NTO a Szükséghelyzeti Munkacsoporttal újra mérlegeli, hogy szükséges-e körülhatárolt terület kialakítása vagy sem.

A körülhatárolt terület számbavétele

A felderítések és a felszámolási intézkedések megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint a cselekvési terv elkészítéséhez az NTO-nak számba kell venni a körülhatárolt terület jellemzőit. Dokumentálni kell a potenciális gazdanövények (vagy más fertőzött anyagok) számát, földrajzi elhelyezkedését, termesztési módját (szabadföld, üvegház), valamint mindazokat a személyeket, akik foglalkozhatnak a gazdanövényekkel. Figyelembe kell venni az erdészeti és természetvédelmi területeket, természeti műemlékeket, magánkerteket, parkokat és egyéb közcélú zöldterületeket. Az adott kiemelt zárlati károsítótól függően más területek is relevánsak lehetnek, például megmunkálatlan kövek importőrei, logisztikai cégek, kikötők, raktárak, fűrésztelepek.

Intézkedések a körülhatárolt területen

Az új növényegészségügyi rendszerben az intézkedések kerete a körülhatárolt terület. Az az egység, amely kellően nagy kiterjedésű ahhoz, hogy következetesen alkalmazva a [2016/2031 uniós alaprendelet II. mellékletében](#) lévő intézkedéseket, lehetővé teszi a sikeres felszámolást. Az adott károsító biológiájától és terjedési potenciáljától függően további intézkedések is szükségesek lehetnek, azokat a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák. Külön figyelmet kell fordítani a természetvédelmi szempontokra is, melyeknél nagyobb súllyal esik latba a növényegészségügyi jogszabályok érvényesítése.

a) A gazdanövények ültetésének tilalma a fertőzött területen

A fertőzött területre vonatkozó gazdanövény-ültetési tilalom alóli mentesség eseteit – a növényeket és az ültethetőség feltételeit a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák.

b) A fertőzött anyagok kezelése vagy megsemmisítése

Az intézkedések célja a károsító felszámolása a fertőzött területen, elsődlegesen a fertőzött anyagok (növények, növényi termékek, természetközeg, víz, gépek, stb.) kezelésével vagy megsemmisítésével. A konkrét eljárásokat a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák. Az adott intézkedés végrehajtása előtt a fertőzöttség mértékének meghatározásához statisztikailag értékelhető mennyiségű mintát kell venni.

A zárlati károsítók előfordulására zéró a tolerancia, így a növényvédő szerek védekezés itt önálló módszerként nem jöhet számításba. Csak kiegészítő, kockázatcsökkentő eljárásként

alkalmazható a permetezés, ha indokolt, pl. a fertőzött növények, tárgyak eltávolítása előtti – hogy szét ne terjedjenek a károsítók vagy esetlegesen fertőzött vektoraik. Ehhez szükséghelyzeti felhasználás engedélyezése válhat szükségessé, amint erről a [1107/2009 \(EU\) rendelet 53. cikke](#) rendelkezik.

A fertőzött anyagokat a helyszínen vagy a fertőzött területen lévő helyen kell megsemmisíteni (pl. égetéssel), biztosítva, hogy az eljárás során ne terjedhessen tovább a károsító. Ha ott nincs erre alkalmas üzem, zárt tartályban kell elszállítani megfelelő helyre. Ez történik abban az esetben is, amikor a növényeket a helyszínen aprítják fel és így szállítják el.

A zárlati károsítók és ilyenekkel fertőzött anyagok szállításának és fenntartásának tilalma alóli kivétel feltételeit tudományos kutatási és fajtaszelekciós célra a [2016/2031 \(EU\) rendelet 60. cikke](#) határozza meg.

c) A fertőzés lehetséges eredetének és esetleges terjedésének kivizsgálása (áruforgalom nyomkövetése)

A lehető legteljesebb mértékben ki kell vizsgálni az érintett áruk szállítását a fertőzés lehetséges eredetének és esetleges terjedésének kiderítésére. A vállalkozóknak ellenőrizniük kell a szállítmányokat kísérő dokumentumokat – növényútleveleket, szállítóleveleket és számlákat. Az érintett NTO-nak kapcsolatba kell lépnie a szállításban érintett valamennyi NTO-val. Erről az NBI-t is értesíteni kell. A többi tagállammal vagy harmadik országokkal való kommunikációt az NBI vagy az AM végzi.

d) A károsítók (és ha van, vektoraik) felderítése

Az új növényegészségügyi rendszerben a felderítésnek a kockázat-alapúság mellett statisztikailag értékelhetőnek kell lennie. Erre nyújt lehetőséget a 'RiBESS+' nevű statisztikai szoftver, mely itt elérhető: <https://r4eu.efsa.europa.eu/>.

<https://storymaps.arcgis.com/stories/05c0d71660c5454f97b97acf4b026140>

<https://www.youtube.com/watch?v=qYHqrCiMxDY>

A károsító első kimutatása után haladéktalanul végre kell hajtani a fertőzés kiterjedését meghatározó felderítést az ideiglenes körülhatárolt területen. Hasznos útmutatást nyújt ennek lépéseihez az EFSA. A **fertőzött területet körülhatároló** felderítés nagy megbízhatósággal teszi lehetővé csekély mértékű fertőzöttség kimutatását. A felderítés célja annak a legkisebb területnek a meghatározása, amelyen a károsító jelen van. Csak a fertőzés kiterjedését felmérő felderítés adhat biztos alapot a körülhatárolt terület meghatározásához.

e) A vállalkozások ellenőrzése a körülhatárolt területen

A körülhatárolt területen számos, különféle vállalkozás foglalkozhat a gazdanövények termelésével vagy forgalmazásával. Ilyenek lehetnek a kertészeti termelőüzemekről és faiskoláktól kezdve a nagy- és kiskereskedelmi cégeken keresztül a táj- és kertépítészetek,

amelyek a gazdanövények szaporító- és ültetési anyagainak termelésével vagy kereskedelmével foglalkoznak és így ellenőrzéskötelesek, és érintheti őket az elszállítási tilalom. E cégeknél tünetes és a látencia kiderítésére tünetmentes mintavétellel járó szemlét kell végezni, felmérve a vektorok jelenlétét, az eladásra szánt áruk körét, a növényanyag eredetét és a növényforgalmazási tilalom betartását – pl. a vevők megkérdezésével és a kihelyezett tájékoztató anyagok alapján.

f) A gazdanövények vagy más potenciálisan fertőzött anyagok elszállításának tilalma

A körülhatárolt területen legalább egy ideig termesztett gazdanövényeknek e területről történő kiszállítására, valamint a fertőzött területről a kapcsolódó pufferzónába történő átszállítására vonatkozó tilalom mind a saját termelésű, mind a cégeknél vásárolt gazdanövényekre vonatkozik. A tilalom érinti a köz- vagy magánterületről származó, potenciálisan fertőzött anyagokat, pl. tűzifát, is. Az elszállítási tilalom alóli mentesség feltételeit a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák, betartásukat az NTO ellenőrzi és dokumentálja.

g) Dokumentálás

Minden elrendelt intézkedést és felderítést, valamint kommunikációt időrendben dokumentálni kell. A helyszínen szóban elrendelt intézkedésekről írásbeli feljegyzést kell készíteni. A Nébih NBI országos elektronikus rendszert (TNAIR) működtet a növényegészségügyi vizsgálatokról és felderítésekről, valamint a hatósági intézkedésekről. A felügyelői ellenőrzés és a laboratóriumi vizsgálat eredményekből keletkező adatokat ebben a fenti rendszerben kell kezelni. Az ellenőrzés adatainak rögzítésekor fel kell tüntetni, ha laboratóriumi vizsgálat céljából mintaküldésre került sor.

Az adatokat a felügyelői ellenőrzésről a lehető legrövidebb időn belül, mintavétel esetén annak elvégzéstől számított 2 napon belül rögzíteni kell az TNAIR rendszerben.

A laboratórium a vizsgálat eredményét a vizsgálat lezárását követően haladéktalanul rögzíti a TNAIR-ba, és laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyvet állít ki, amelyet haladéktalanul megküld az illetékes vármegyei kormányhivatalnak.

A laboratóriumnak a minta fertőzöttsége esetén azonnal telefonon és elektronikus levélben is értesítenie kell a Nébih NBI Növényvédelmi Osztályát, megküldve a laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyvet is.

Az összes ellenőrzés TNAIR-ban történő dokumentálása az alapja a Nébih NBI által a Bizottságnak és a többi tagállamnak szóló jelentéseknek, az uniós társfinanszírozás elnyeréséhez pedig elengedhetetlen.

4.3 Jelentési kötelezettségek

Fertőzési esetről

Gyanú felmerülésekor: A zárlati és Magyarországon nem-honos károsító megjelenésének a gyanújáról az érintett NTO-nak azonnal (1 munkanapon belül) tájékoztatnia kell a Nébih NBI-t. Kiemelt jelentőségű károsító előfordulásának gyanújáról a Nébih NBI haladéktalanul tájékoztatja az Agrárminisztériumot.

Azonosított fertőzés megerősített eredményénél: A tagállamoknak a [2016/2031 EU rendelet 11. cikke alapján](#) kell értesíteniük a Bizottságot és a többi tagállamot a kiemelt zárlati károsító azonosításáról. A [2019/1715 EU rendelet 32. cikke szerint](#) az erre vonatkozó első értesítést a megerősített hatósági eredmény kiadásától számított 8 munkanapon, a teljes jelentést pedig a [2019/1715 EU rendelet I. mellékletének](#) megfelelően 30 (naptári) napon belül kell elküldenie a Nébih NBI-nek az EUROPHYT rendszeren keresztül. Ehhez az érintett NTO-nak 21 (naptári) napon belül kell elküldenie összefoglalóját a Nébih NBI számára a fertőzési eset körülményeiről. Az EPPO Titkárság is az EUROPHYT-rendszeren keresztül értesül a fertőzési eset szakmai részleteiről.

Körülhatárolt területről

Szomszédos tagállamot érintő körülhatárolt terület esetén: Amennyiben a körülhatárolt terület szomszédos egy másik tagállam területével, az érintett NTO-nak jelentést kell készítenie a körülhatárolt területről, valamint a területen végzett felderítésekről és az elrendelt felszámolási intézkedésekről. Felülvizsgálat után a Nébih NBI ezt elküldi az érintett tagállamnak, kérésre pedig a Bizottságnak és másik tagállamnak is. Ha egy kiemelt zárlati károsító jelenlétét a pufferzónában mutatják ki, az együttműködés érdekében haladéktalanul tájékoztatni kell az érintett tagállamot.

Ha a körülhatárolt terület átnyúlik egy másik tagállam területére, az NTO értesítése alapján a Nébih NBI továbbítja számára az információkat, melyről rendszeresen tájékoztatja a Bizottságot és a tagállamokat.

Tagállami összesítés: A Bizottságnak a [2016/2031 EU rendelet 18. cikke](#) szerinti, április 30-ig történő tagállami jelentéshez az érintett NTO-knak minden év március 31-ig be kell nyújtaniuk a Nébih NBI számára az előző évben körülhatárolt területekre vonatkozó információkat.

4.4 Kommunikációs tevékenység

Fontos szerepet kap a kommunikáció az új rendszerben, amely a korábbinál lényegesen nagyobb felelősségvállalást vár el a növényegészségügyi biztonság megteremtésében a vállalkozóktól, a tudományos társadalomtól és az egész nyilvánosságtól. Cél a tájékoztatásuk a kiemelt zárlati károsítók megjelenéséről és a terjedésének megakadályozására tett és tervezett intézkedésekről. Azok megértése elősegíti elfogadásukat, és együttműködésüket a felszámolási tevékenységben.

A termelők és egyéb vállalkozók tájékoztatása

Fontos szerepet tölt be a kiemelt karantén károsító behurcolásának és terjedésének megakadályozásában a fertőzés által veszélyeztetett vállalkozók bevonása a felszámolási tevékenységbe. Ezzel összefüggésben alapvető jelentőségűek a szakmai érdekképviseletek által terjesztett információk. A [2016/2031 EU rendelet 12. cikk](#)ével összhangban, a hatósági ellenőrzések során az érintett cégeknek meg kell kapniuk a tájékoztatást a károsítóról, annak veszélyességéről, egy fertőzés lehetséges hatásairól vagy a károsítóspecifikus készenléti terv alapján várható adminisztratív intézkedésekről.

A nyilvánosság tájékoztatása

A [2016/2031 EU rendelet 13. cikke](#) értelmében tájékoztatni kell a nyilvánosságot egy kiemelt zárlati károsító fertőzési esetének bekövetkezéséről, valamint a hatóság és a vállalkozók által meghozott és tervezett intézkedésekről. Hasznosak az információk a károsító szervezetről (tünetek, morfológiai ismertetőjegyek és képek, gazdanövények, vektorok, lehetséges átviteli módok), a fertőzés által okozott vagy várható gazdasági és környezeti károkról, valamint arról, hogy ki mit tehet a károsító felszámolásának érdekében.

A Nébih NBI-nek gondoskodnia kell a kiemelt jelentőségű zárlati károsítókról szóló szakmai információk gyűjtéséről és szerkesztéséről, tünetismertető és információs anyagok, tájékoztató plakátok készítéséről, azok megjelentetéséről és eljuttatásáról a növényvédelmi szervezet többi egységéhez, társhatóságokhoz és együttműködő partnerekhez.

A közös forrású, egyeztetett tartalmú anyagokkal kell megjeleníteniük a felszámolásban részt vevő hatóságoknak és szakmai érdekképviseleti szervezeteknek a szakmai rendezvényeken, kiállításokon, a nyomtatott és elektronikus sajtóban, rádió- és televízióadásokban honlapokon, közösségi médiában, lakossági fórumokon stb.

Az elvégzett kommunikációs tevékenységet dokumentálni kell, melynek alapjául a 6. számú melléklet szolgál.

4.5 Képzés, felkészítés

A károsítók sikeres kimutatásának és leküzdésének alapja a személyi állomány képzése. A rendszeres program keretében minden növényvédelmi felügyelőt fel kell készíteni a kiemelt zárlati károsítók biológiájának, életmódjának, kártételének, mintavételének és a vonatkozó jogszabályoknak a megismerésére. Biztosítani kell a gyakorlati ismeretek elsajátítását is a tünetek (biotikus/abiotikus tünetekkel való összetéveszthetőség) és a károsítók felismerésére. A növényvédelmi felügyelőket fel kell készíteni a fertőzési eset következményeire és a károsító terjedésének kockázatára. Az intézkedések során a felügyelőket és a felszámolásba bevont kiegészítő személyzetet meg kell ismertetni a végrehajtás módjával.

4.6 Az intézkedések befejezése

A kiemelt zárlati károsítót akkor lehet felszámoltnak tekinteni, ha a biológiája által meghatározott időn belül (fejlődés, lappangási idő, túlélőképesség, stb.) a körülhatárolt területen nem mutatható ki. A Szükséghelyzeti Munkacsoport megszünteti a körülhatárolt területet és vele az összes intézkedést, valamint tájékoztat minden érdekeltet. A Nébih NBI elküldi a fertőzési eset lezárásáról szóló jelentést az EUROPHYT rendszerben, értesítve így a Bizottságot és az EU tagállamokat. Az éves felderítési tervben a korábbi körülhatárolt területet az adott kiemelt zárlati károsító szempontjából különlegesen kockázatos területként kell kezelni.

4.7 Szankcionálás

A [2016/2031 növényegészségügyi alaprendelet 108. cikkével](#) összhangban, az **Éltv. 60. § (1)** bekezdésének megfelelően növényvédelmi bírságot kell kiszabni azzal szemben, aki megszegi a zárlati károsítóval való fertőzés azonnali felszámolására vonatkozó kötelezettségét, zárlati károsítót terjeszt, vagy a terjedést elősegíti, megszegi a zárlati intézkedést, a zárlati károsítóval való fertőzés bejelentésére vonatkozó kötelezettségét, az előírt vagy elrendelt növényegészségügyi korlátozásokat. A bírság mértéke a **194/2008. (VII. 31.) kormányrendelettel** összhangban a fenti esetben 500 ezertől 100 millióig terjed.

5. FORRÁSOK BIZTOSÍTÁSA

A kiemelt idegenhonos növénykárosítók okozta fertőzési esetek, mint „rendkívüli élelmiszerlánc események” elhárítása során a hatóságnál felmerülő **költségek főbb területei** az alábbiak:

- a termelőknek és egyéb vállalkozóknak kifizetett **kártalanítások** a megsemmisített növények, növényi termékek után a gazdálkodókat ért károk megtérítése; (Éltv. 48. § (1) a)
- a fertőzési esetek **felszámolását** szolgáló **intézkedések**:
 - rendkívüli élelmiszerlánc-esemény elhárítása során a hatóság vagy felhatalmazottjai által végzett tevékenységek: a megelőzés, felderítés és felszámolás érdekében tett hatósági intézkedések (2016/2031 rendelet 28. cikk), a hatóság által elrendelt megsemmisítő mintavétel; (Éltv. 48. § (1) a)
 - a növényegészségügyi intézkedés során keletkezett termékek, valamint a fertőzőszövetítő anyagok, eszközök, tárgyak szállítása és ártalmatlanítása; (Éltv. 48. § (1) a)
 - közcélú munkavégzés; (Éltv. 48. § (1) c)
 - földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag igénybevétele (Éltv. 48. § (1) c)

Az Éltv. III. „Az állam felelőssége az élelmiszerlánc-felügyelet terén” című fejezete 24. § (1) bekezdésének d) pontja kimondja, hogy „az állami kártalanítás, az állami, valamint a közérdekű védekezés céljára, továbbá a járványügyi intézkedés során keletkezett állati vagy növényi eredetű melléktermékek szállításának és ártalmatlanításának, valamint **a rendkívüli élelmiszerlánc-esemény elhárítása során a hatóságnál felmerülő költségek** fedezetére, továbbá **az egyéb jogszabályban állami feladatként meghatározott vizsgálatok** fedezetére” biztosít forrást.

A kiemelt jelentőségű karantén károsítók vonatkozásában az Éltv. fenti pontjához kapcsolódóan a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről szóló **2016/2031 (EU) rendeletben, valamint az arra épülő károsító-specifikus szükséghelyzeti végrehajtási rendeletekben a felszámolás érdekében szükséges vizsgálatok tagállami feladatai az irányadók.**

A kártalanítási eljárás részleteit a 7/2001 FVM rendelet 21-25. §-a tartalmazza. A kártalanítás alapja a megsemmisített tulajdon, illetve ezen felül a szaporításból kizárt szaporítóanyag mindenkori forgalmi értéke, valamint a zárlati intézkedéssel kapcsolatos költségek összege. A kártalanítás alapjául szolgáló forgalmi értéket becslési eljárással határozzák meg.

A hazánkban működő, nemzetközi összehasonlításban rendkívül nagyvonalú kártalanítási rendszer célja, hogy növelje a termelő hajlandóságát a kiemelt jelentőségű károsító bejelentésére. A jól működő károsító-bejelentési gyakorlat növényegészségügyi kockázatot csökkentő eszköz. Ezzel összhangban nem jár kártalanítás a termelőnek, ha nem tartotta be a törvényi és növényegészségügyi előírásokat.

A fertőzési esetek felszámolása érdekében tett hatósági intézkedések költségeit állami forrásból kell fedezni. A 2021/690 (EU) rendelet értelmében, a hatóságnak az intézkedések során

keletkezett elszámolható költségei, valamint a termelőknek a felszámolási eljárás során megsemmisített növényanyagára kifizetett kártalanítás részleges megtérítésére, Magyarország tagállamként fordulhat az EU Bizottsághoz. (Az elszámolható költségeket e rendelet I. mellékletének 1.4.2 pontja sorolja fel). A társfinanszírozás elnyeréséhez be kell tartani a vonatkozó [2016/159 \(EU\) rendelet](#) és a Bizottság kérelmezési útmutatójának előírásait.

Pénzügyi források

Országos és vármegyei szinten egyaránt biztosítani kell a pénzügyi és humán erőforrások szükség szerinti rendelkezésre állását, hogy lehetővé váljék az adott kiemelt zárlati károsító okozta fertőzési eset teljes kezelése.

A kormány a **FORRÁSOK BIZTOSÍTÁSA** pont bevezetőjében felsorolt feladatokkal kapcsolatos egyes kiadások fedezetét az éves költségvetésben az Agrárminisztérium (AM) „**Állat, növény- és GMO-kártalanítás**” fejezeti kezelésű, ún. „felülről nyitott” előirányzatból biztosítja. Az **előirányzat lebonyolító szerve az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft. (ÉLBC Kft.)**.

Ebből az előirányzatból kell biztosítani

- egyrészt a termelőknek és egyéb vállalkozóknak kifizetett **kártalanítások** költségeit.
- másrészt a fertőzési esetek **felszámolását** szolgáló **intézkedések, köztük a megnövekedett felderítési, mintavételi és -vizsgálati** költségeket, valamint az **eszközökre kiterjedő kapacitásbővítés** költségeit.

A rendkívüli élelmiszerlánc-esemény jelentőségű fertőzési helyzet elrendelésekor a Nébih NBI jelzése alapján Nébih Költségvetési Igazgatósága (KVI) gondoskodik az egyedi elkülönítést biztosító kód (ún. pénzforráskód) létrehozásáról a Forrás.NET rendszerben, melyet valamennyi érintett szervezeti egység használni köteles a kötelezettségvállalások kezdeményezése és a számlák teljesítésigazolása során a költségek elkülönítése és nyomkövetése érdekében. A vármegyei kormányhivatalok saját költségeikről a vármegyei kormányhivatal belső gazdálkodási szabályzata alapján vezetnek elkülönült nyilvántartást.

A vármegyei kormányhivataloknál és a Nébih NBI-nél a kiemelt károsító felszámolásával kapcsolatos költségek fedezésére az alábbi eljárásokat kell alkalmazni. Az adott fertőzési eset kezelésére szolgáló vármegyei Cselekvési terv tartalmazza az erre vonatkozó konkrét információkat is.

Kártalanítás

Az Éltv. 48. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott esetekben, valamint, ha a kártalanítási igény elbírálásánál kártalanítást kizáró ok nem áll fenn, a kártalanítás összegét a vármegyei kormányhivatal állapítja meg.

A kártalanítási összeg kifizetése érdekében a vármegyei kormányhivatal a kártalanítási határozat véglegessé válása után haladéktalanul elektronikus úton megküldi az ÉLBC Kft.-nek a kártalanítási határozatot és mellékleteit, ideértve a költségelszámolást (kartalanitas-kifizetes@elbc.hu).

A vármegyei kormányhivatal elektronikus úton rögzíti továbbá:

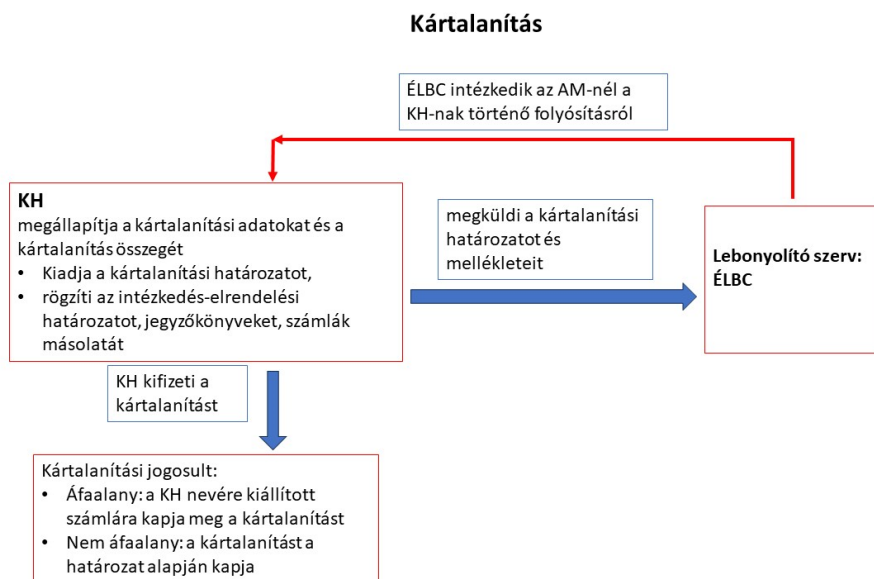
- a süszkshelyzeti (zárlati) intézkedések elrendeléséről szóló határozatot,
- a kártalanítás alapjául szolgáló kárelőzményi és tényadatokat tartalmazó jegyzőkönyvet,
- a becslési jegyzőkönyvet, és a kártalanítási igény elbírálásához beérkezett számlák másolatát.

A 7/2001 rendelet 24. §-a értelmében az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft. tizenöt napon belül intézkedik az Agrárminisztériumnál a kártalanítás összegének folyósítása iránt a vármegyei kormányhivatal részére – amennyiben a fedezet az Agrárminisztérium kártalanítási lebonyolítási számláján rendelkezésre áll -, amelyet az a kártalanítási határozat véglegessé válásától számított harminc napon belül kifizet a kártalanítás jogosultjának.

A kártalanítás – áfa-alany ügyfél esetében – áfa-köteles tevékenység, a kártalanítás összegét ennek figyelembevételével kell megállapítani. A kártalanítási határozatban a becslési jegyzőkönyv alapján egyértelműen meg kell jeleníteni a kártalanítás nettó összegét, az áfa összegét (27%) és a kártalanítás bruttó, áfa-növelt, folyósítandó összegét.

Az ügyfél, ha áfaalany, a kártalanításról számlát állít ki az eljáró vármegyei kormányhivatal nevére. A kártalanítás folyósítása a számla alapján történik.

Ha a kártalanítás jogosultja nem áfaalany, a kártalanítást a határozat alapján kell folyósítani.

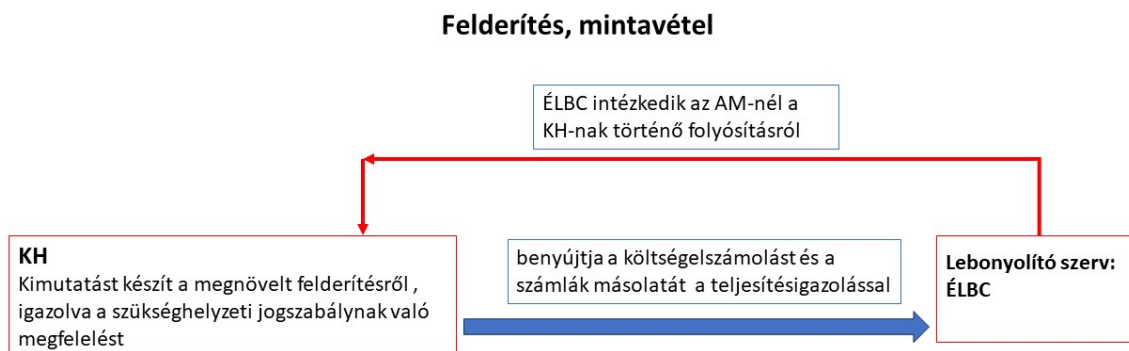

2. ábra A kártalanítási igény elbírálásának eljárása

Felderítés és a kapcsolódó mintavétel

A kiemelt károsító felszámolása érdekében szükséges, **megeövellt** felderítési vizsgálatokat végző **vármegyei kormányhivatal** kimutatást készít, és a költségekről szóló számlák

másolatával megküldi az ÉLBC-nek. Abban igazolja azt, hogy az elvégzett tevékenység megfelel az adott kiemelt károsítóra vonatkozó uniós szükséghelyzeti jogszabályban előírtaknak. Az ÉLBC **intézkedik** annak érdekében, hogy az Agrárminisztérium kártalanítási lebonyolítási számlájáról a vármegyei kormányhivatal részére megtörténjen a költségek fedezetének megtérítése.

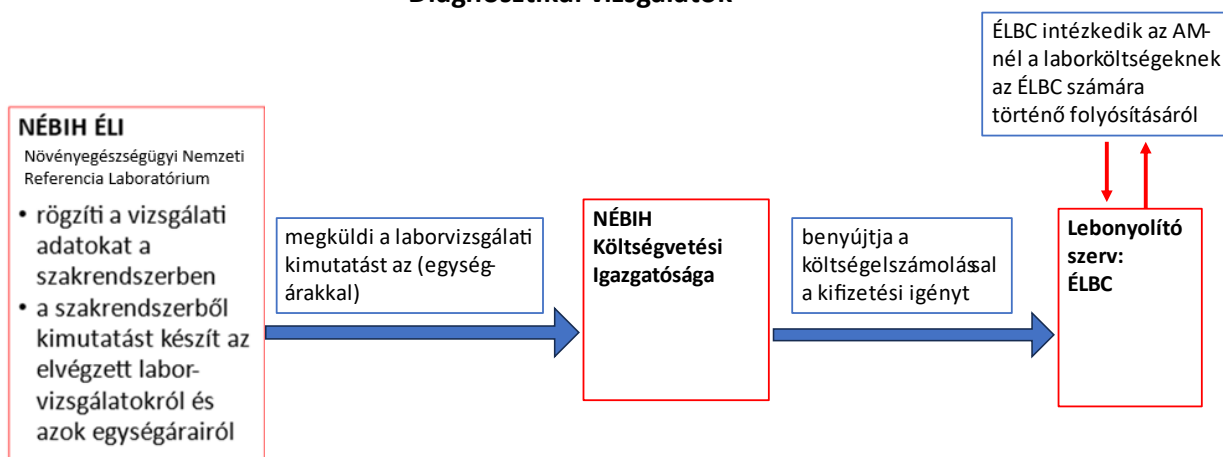

3. ábra A megnövelt felderítési vizsgálatok elszámolásának folyamata

Diagnosztikai vizsgálatok

A diagnosztikai vizsgálatokat végző **laboratórium** (a Nébih ÉLI Növényegészségügyi Nemzeti Referencia Laboratórium) rögzíti a szakrendszerben a vizsgálati adatokat, majd **a szakrendszeri nyilvántartás alapján** megküldi a laboratóriumi vizsgálatokról és azok egységáráról szóló **kimutatást negyedévente a KVI-nek**. A Nébih Költségvetési Igazgatósága intézkedik arról, hogy az ÉLBC hívja le az Agrárminisztérium kártalanítási lebonyolítási számlájáról a Nébih laboratóriumi költségeinek fedezetét.

Diagnosztikai vizsgálatok

4. ábra A diagnosztikai vizsgálatok költségelszámolásának ábrája

Közcélú munkavégzés és földterület, jármű, épület, berendezés, eszköz és anyag közcélú igénybevétele

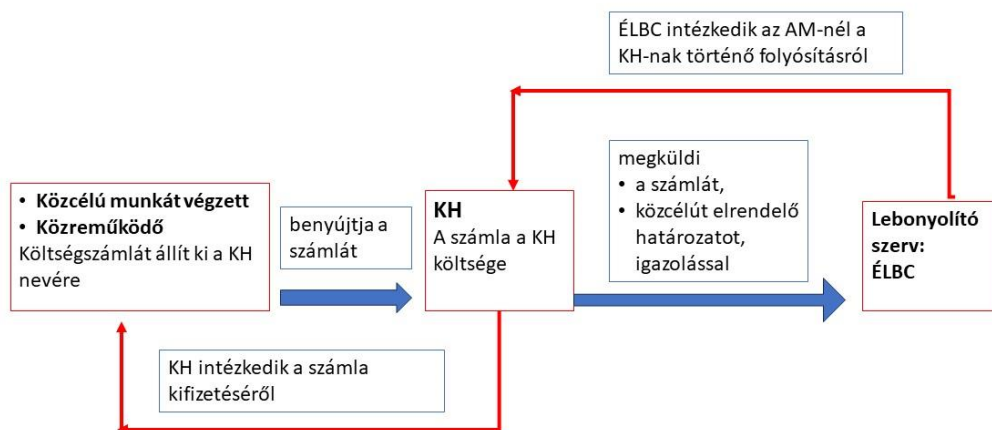
A kiemelt károsító felszámolása érdekében, térítés ellenében

- közcélú munkát végzett vagy
- olyan közreműködő személy, akinek földterületét, járművét, épületét, berendezését, eszközét vagy anyagát e közcélra igénybe vették,

az intézkedés végrehajtását követően a vármegyei kormányhivatal nevére kiállított, a közcélú munkavégzés vagy igénybevétele költségeit tartalmazó **számlát benyújtja a vármegyei kormányhivatalnak**. A számla összege a vármegyei kormányhivatal költsége.

A vármegyei kormányhivatal **intézkedik a számla kifizetéséről** a közcélú munkát végző vagy egyéb tevékenységgel közreműködő számára. A **számlát** és a közcélú munkát vagy egyéb fenti közreműködést elrendelő **határozatot** a végrehajtást követően tizenöt napon belül megküldi **az ÉLBC-nek, igazolva**, hogy a számla az általa elrendelt felszámolási intézkedések végrehajtása során keletkezett. Az **ÉLBC**, mint lebonyolító szervezet **intézkedik** a költségek fedezetének lehívásáról az Agrárminisztérium kártalanítási lebonyolítási számlájáról, és a közcélú munka vagy egyéb vonatkozó közcélú tevékenység költségeit - a számlák és a közcélú tevékenységet elrendelő határozat beérkezését követő hatvan napon belül - átutalja a vármegyei kormányhivatalnak.

Közcélú munkavégzés

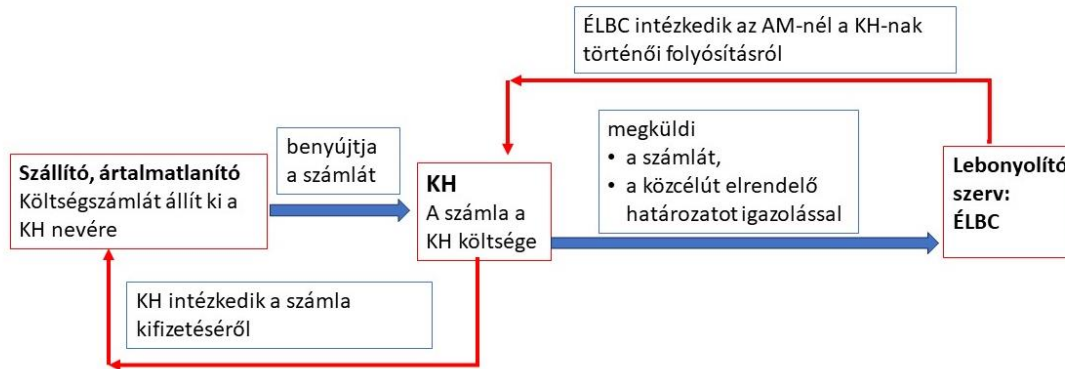
5. ábra A közcélú munkavégzés folyamatai

A növényegészségügyi intézkedés során keletkezett termékek, valamint a fertőzőkövetítő anyagok, eszközök, tárgyak szállítása és ártalmatlanítása

Az adott kiemelt károsító felszámolására végzendő intézkedések keretében történő szállítás és ártalmatlanítás elvégzésére kijelölt üzemeket az illetékes vármegyei **kormányhivatal által kidolgozandó Cselekvési terv tartalmazza**. Az illetékes kormányhivatal határozza meg a végrehajtás kezdeti és a befejezés várható időpontját is, illetve határozza meg a szállítás és a járműfertőtlenítés rendjét.

A tevékenységek elvégzése során felmerülő költségek megtérítésére az ártalmatlanítást végző üzem az intézkedés végrehajtását követően a vármegyei kormányhivatal nevére kiállított, a **közcélú munka költségeit tartalmazó számlát benyújtja a vármegyei kormányhivatalnak**. A vármegyei kormányhivatal intézkedik a számla kifizetéséről a közcélú munkát végző számára, valamint a számlát és a közcélú munkát elrendelő határozatot a végrehajtást követően tizenöt napon belül megküldi az ÉLBC-nek, igazolva, hogy a számla kibocsátására az általa elrendelt felszámolási intézkedések végrehajtása értelmében került sor. Az **ÉLBC**, mint lebonyolító szervezet **intézkedik** a költségek fedezetének lehívásáról az Agrárminisztérium kártalanítási lebonyolítási számlájáról. Az **ÉLBC** mint lebonyolító szerv a közreműködés költségeit az aktív közreműködést elrendelő határozat beérkezését követő hatvan napon belül az **előirányzat terhére** téríti meg a vármegyei kormányhivatalnak.

Szállítás, ártalmatlanítás

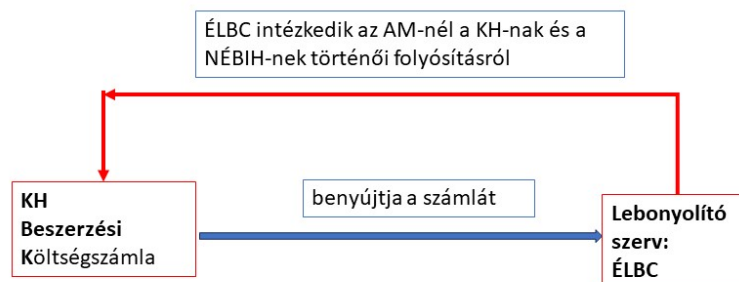
6. ábra A növényegészségügyi intézkedés során keletkezett termékek, valamint a fertőzőszövetítő anyagok, eszközök, tárgyak szállításának és ártalmatlanításának folyamatábrája

A járványvédelmi intézkedés során felmerült egyéb költségek

A kiemelt károsító felszámolásához szükséges beszerzések megtérítése érdekében a vármegyei kormányhivatal által benyújtott összesítő kimutatás és számlamásolatok alapján az **ÉLBC**, mint lebonyolító szervezet **intézkedik** a költségek fedezetének lehívásáról az Agrárminisztérium kártalanítási lebonyolítási számlájáról. Az **ÉLBC** mint lebonyolító szerv a számlák beérkezését követő hatvan napon belül az **előirányzat terhére** téríti meg az összeget a vármegyei kormányhivatalnak.

Amennyiben az eljárás során bármikor előzetesen megbecsülhető, hogy jelentős összegű (bruttó 50 millió Ft-ot meghaladó összegű) kártalanítás vagy hatósági költség kifizetése kerülhet sor, az összeg várható nagyságrendjéről és legalább negyedév pontossággal a kifizetés várható időpontjáról a vármegyei kormányhivatalnak e-mailben haladéktalanul tájékoztatnia kell az Agrárminisztérium Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztályát, a Nébih Növényvédelmi és Borászati Igazgatóságot és az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft.-t, hogy a Pénzügyminisztériumnak a negyedéves tervezéshez be lehessen nyújtani a forrásigénylési kezdeményezést.

Egyéb költségek, beszerzések

7. ábra A felmerülő egyéb költségek, beszerzések elszámolása

Az AM feladata „Állat, növény- és GMO-kártalanítás” fejezeti kezelésű előirányzaton rendelkezésre álló szabad forrás és várható kifizetések nyomkövetése és szükség esetén a Pénzügyminisztériumtól az előirányzatra plusz forrás igénylése megfelelő szakmai és számszaki indoklás összeállításával (felülről nyitás). Az AM a felülről nyításhoz a Nébih-től és a vármegyei kormányhivataloktól adatot kérhet a várható kifizetések megtervezése érdekében.

Amennyiben az eljárás során bármikor előzetesen megbecsülhető, hogy jelentős összegű (bruttó 50 millió Ft-ot meghaladó összegű) kártalanítás vagy hatósági költség kifizetése kerülhet sor, az összeg várható nagyságrendjéről és legalább negyedév pontossággal a kifizetés várható időpontjáról a vármegyei kormányhivatalnak e-mailben haladéktalanul tájékoztatnia kell az Agrárminisztérium Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztályát, a Nébih Növényvédelmi és Borászati Igazgatóságot és az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft.-t, hogy a Pénzügyminisztériumnak a negyedéves tervezéshez be lehessen nyújtani a forrásigénylési kezdeményezést.

A szükséges humánkapacitás

A fertőzési eset kezelésének biztosítására számolni kell további emberi erőforrások igénybevételével, mégpedig igen rövid időn belül. Minél hosszabb a kezdeti késlekedés, annál kisebb az esély a felszámolásra. A személyi igényeket a 3. sz. mellékletben felsorolt tevékenységek alapján célszerű tervezni. Az ezzel kapcsolatos részletesebb információkat a vármegyei cselekvési tervek tartalmazzák.

Laboratóriumi kapacitás

Amint megtörténik a károsító megerősített kimutatása, a hatósági intézkedések alátámasztása érdekében haladéktalanul növelni kell a hatósági laboratóriumokban rendelkezésre álló emberi és pénzügyi kapacitást. Ezt az intézkedések érvényességi ideje alatt biztosítani kell. A becsült többletminták mennyiségét a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák.

Eszközök, berendezések

A felderítésekhez és az intézkedések végrehajtásához azonnal biztosítani kell a szükséges anyagokat, csapdákat, felderítési eszközöket, gépeket, adott esetben speciális szolgáltatókat. Ez utóbbiak közé tartoznak a fa koronájában történő felderítést végző alpinisták, a hatóság által az adott kezelések, ártalmatlanítás végrehajtására felhatalmazott cégek, személyek. (7. sz. melléklet).

6. A HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEK FELÜLVIZSGÁLATA

6.1 Felszámolási intézkedések

Ha a fertőzött területen a hatósági intézkedéseket hosszú időn keresztül kell fenntartani, rendszeresen felül kell vizsgálni a felszámolási intézkedéseket azok hosszú távú sikerességének és költséghatékonyságának megállapítása érdekében. A felülvizsgálatnak az alábbiakra kell kiterjedni:

- az alkalmazott intézkedések hatékonyságának értékelése;
- az alkalmazott intézkedések fenntartásának, gazdasági hatásának és költséghatékonyságának értékelése;
- a további, szükségesnek tartott intézkedések mérlegelése a felszámolási intézkedések eredményességének fokozása érdekében;
- a hatósági kötelezettségek, valamint a kiviteli és behozatali feltételek hatásának mérlegelése;
- alternatív megközelítési módok értékelése, ideértve azon intézkedések elrendelését, amelyek károsító felszámolása helyett inkább annak visszaszorítását vagy akár a hatósági intézkedések beszüntetését célozzák.

Felül kell vizsgálni a károsító-specifikus készenléti terveket a védelmi stratégia megváltozása szempontjából is. Át kell tekinteni, hogy időközben milyen jogszabályi előírások történtek, vannak-e új, végrehajtandó intézkedések, milyen változások következtek be a károsító előfordulásában, földrajzi elterjedésében, valamint a behurcolás és a növényanyaggal történő terjedés kockázatában, milyen új tudományos eredmények születtek a károsító biológiájával kapcsolatban, milyen új kimutatási és azonosítási módszereket fejlesztettek ki. Ezek tükrében módosítani kell a károsító-specifikus készenléti terveket.

6.2 Visszaszorítási intézkedések

Ha a kiemelt zárlati károsító felszámolása már nem lehetséges, e döntést és annak indokait a Nébih NBI jelenti a Bizottságnak. A Bizottság ezt követően a 2016/2031 EU rendelet 28. cikk (2) bekezdése szerint jogszabályt fogad el az adott károsító visszaszorítására vonatkozó intézkedésekkel. Ezek az intézkedések nem szerepelnek a készenléti tervekben.

6.3 A készenléti tervek érvényessége

Jelen ÁNKTK helyére lép az előző, 2014-ben elfogadott változatnak.

A kiemelt zárlati károsítóhoz kapcsolódó károsító-specifikus készenléti terv érvényét veszti, amennyiben a készenléti terv elkészítésére vonatkozó jogszabályi előírások hatálya megszűnik.

Az ÁNKT-t és a károsító-specifikus készenléti terveket a Nébih NBI az NTO-kal együttműködve felülvizsgálja és szükség esetén aktualizálja.

1. melléklet: Feladatkörök és felelősök meghatározása

Feladat	AM	Nébih NBI/ÉLI	KH NTO	Egyéb szereplők
1. A károsító fertőzésének megerősítése				
A károsító kimutatása és a vizsgálati eredmény megerősítése		X		
Agrárminisztérium értesítése a gyanú felmerülésekor		X		
Szükséghelyzeti Munkacsoport felállítása		X		
Az ÁNKTK alapján cselekvési terv létrehozása			X	
EU Bizottsága, valamint az EPPO értesítése		X		
Erőforrások biztosítása (személyi, anyagi és pénzügyi)	X	X		
A fertőzéssel érintett terület körülhatárolása			X	
2. Intézkedések				
A fertőzés kiterjedésének és mértékének meghatározása			X	
Felszámolási intézkedés			X	Vállalkozók / Magánszemélyek / Önkormányzatok
A fertőzési eset lehetséges eredetének és terjedésének vizsgálása (EU/harmadik országok)	X*	X	X	Vállalkozók / Magánszemélyek
A fertőzöttnek nyilvánított területeken lévő vektorok és növények felmérése			X	
Felderítés a pufferzónában			X	
Az elszállítási tilalom betartásának ellenőrzése			X	
Dokumentálás		X	X	
A több megyére kiterjedő fertőzési esetek kezelésének koordinálása		X		
Egyeztetés más tagállamokat / harmadik országokat érintő fertőzési esetekben	X*	X		
Továbbiakban szükséges rendelkezések / rendeletek meghozatala	X		X	
3. Diagnosztika				
Előzetes és rutin diagnosztika		X		
Az első fertőzési eset megerősítése		X		

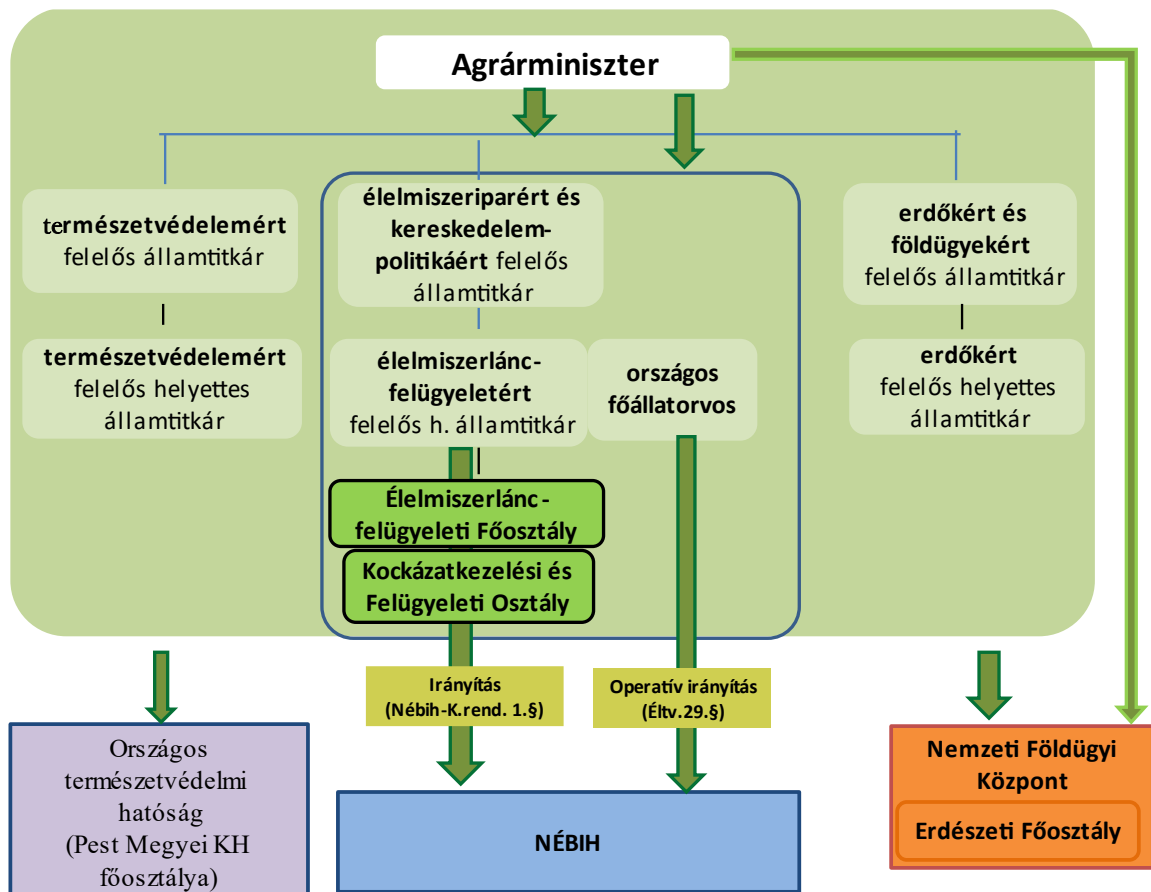
4. Képzések és tanácskozások				
Felügyelői		X	X	
Laboratóriumi		X		
Tájékoztató megbeszélések a vállalkozókkal és szakmai szervezetekkel		X	X	Szakmai szervezetek
5. A lakosság tájékoztatása				
Figyelemfelhívó kampányok	X	X	X	Szakmai szervezetek
6. Intézkedések hatékonyságának felülvizsgálata	X*	X	X	Szakmai szervezetek
*szükség szerint				

2. melléklet: Szükséghelyzeti Munkacsoport és Együttműködő Szervezetek

A Nébih NBI a terv végrehajtásának irányítására **Szükséghelyzeti Munkacsoportot** hoz létre.

Állandó Tagjai:

- Elnök: Nébih NBI igazgatója
- Elnökhelyettes: AM Élelmiszerlánc-felügyeleti Főosztály, Kockázatkezelési és Felügyeleti Osztály vezetője
- Titkár: Nébih NBI Növényvédelmi Osztályának vezetője
- A kommunikáció felelősei: A Szükséghelyzeti Munkacsoportot elnöke és elnökhelyettese
- Vármegyei kormányhivatali szakmai vezetők: az adott károsító elleni fellépésben érintett vármegyei NTO-k vezetői.
- Szükséghelyzeti Munkacsoporti diagnosztika felelőse: Nébih ÉLI növényegészségügyi diagnosztikai vizsgálatot végző referencia laboratóriumának vezetője
- Növényvédelmi technológiai szakértők: NBI Növényvédő szer és Termésnövelő anyag Értékelési Osztály munkatársai
- Erdészeti szolgálat képviselője: Nemzeti Földügyi Központ, Erdészeti Főosztály, Erdőrendezési és Erdővédelmi Osztály munkatársai
- a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara elnöke a felszámolási program különböző szakaszaiba történő bevonásához és a felszámolás kivitelezésével kapcsolatos tanácsadáshoz
- Tudományos tanácsadók: az adott károsítótól függően, ha szükséges, külső szakértők

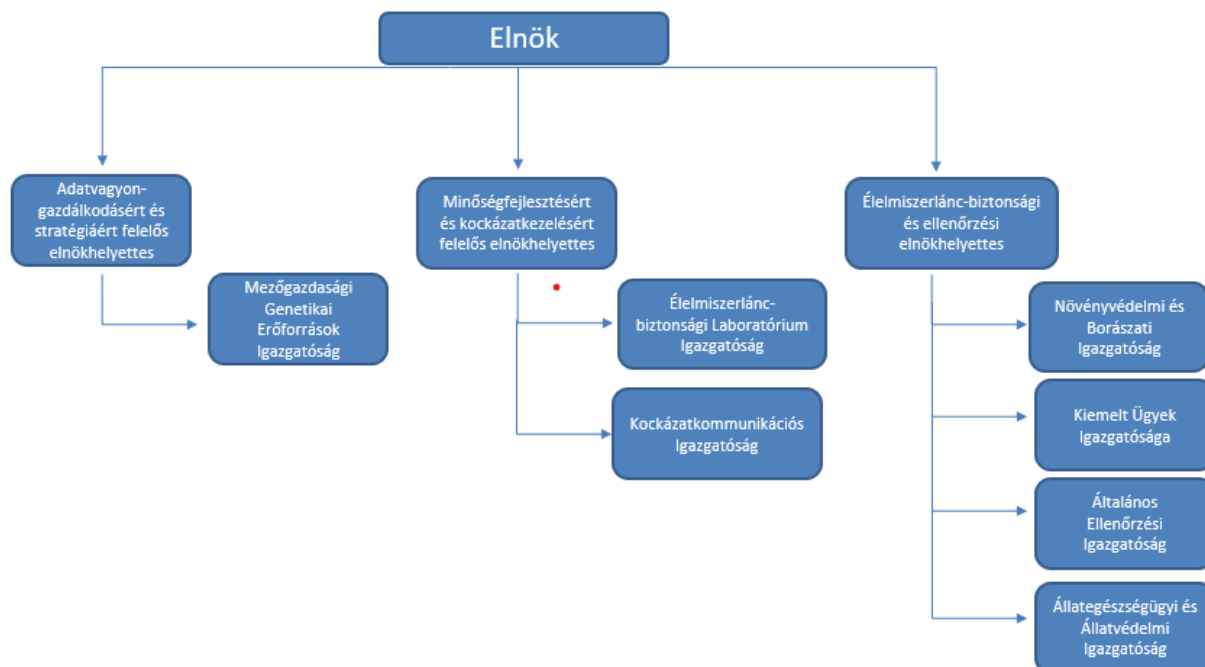
Az ÁNKT végrehajtásában résztvevő szakmai hatóságok

Az ÁNKT végrehajtásában résztvevő szervezetek, szervezeti egységek:

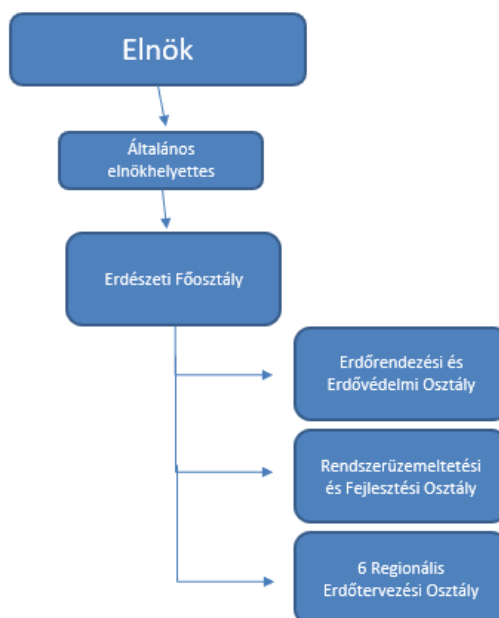
- Agrárminisztérium;
- Nébih Növényvédelmi és Borászati Igazgatóság
- Nébih Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatósága;
- Nébih Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatósága;
- Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ (NNGyK);
- Nemzeti Agrárkutatói és Innovációs Központ és kutatóintézetei;
- Eötvös Loránd Kutatási Hálózat Agrártudományi Kutatóközpont Növényvédelmi Intézete;
- Felsőfokú növényvédelmi oktatást végző egyetemek és a hozzájuk tartozó kutatóintézetek;
- Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet;
- Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara („Növényorvosi Kamara”);
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamara;

- Jegyzők Országos Szövetsége;
- Szakmaközi szervezetek, terméktanácsok.

Az ÁNKT-ban **részvevő NÉBIH Igazgatóságok szervezeti felépítése:**

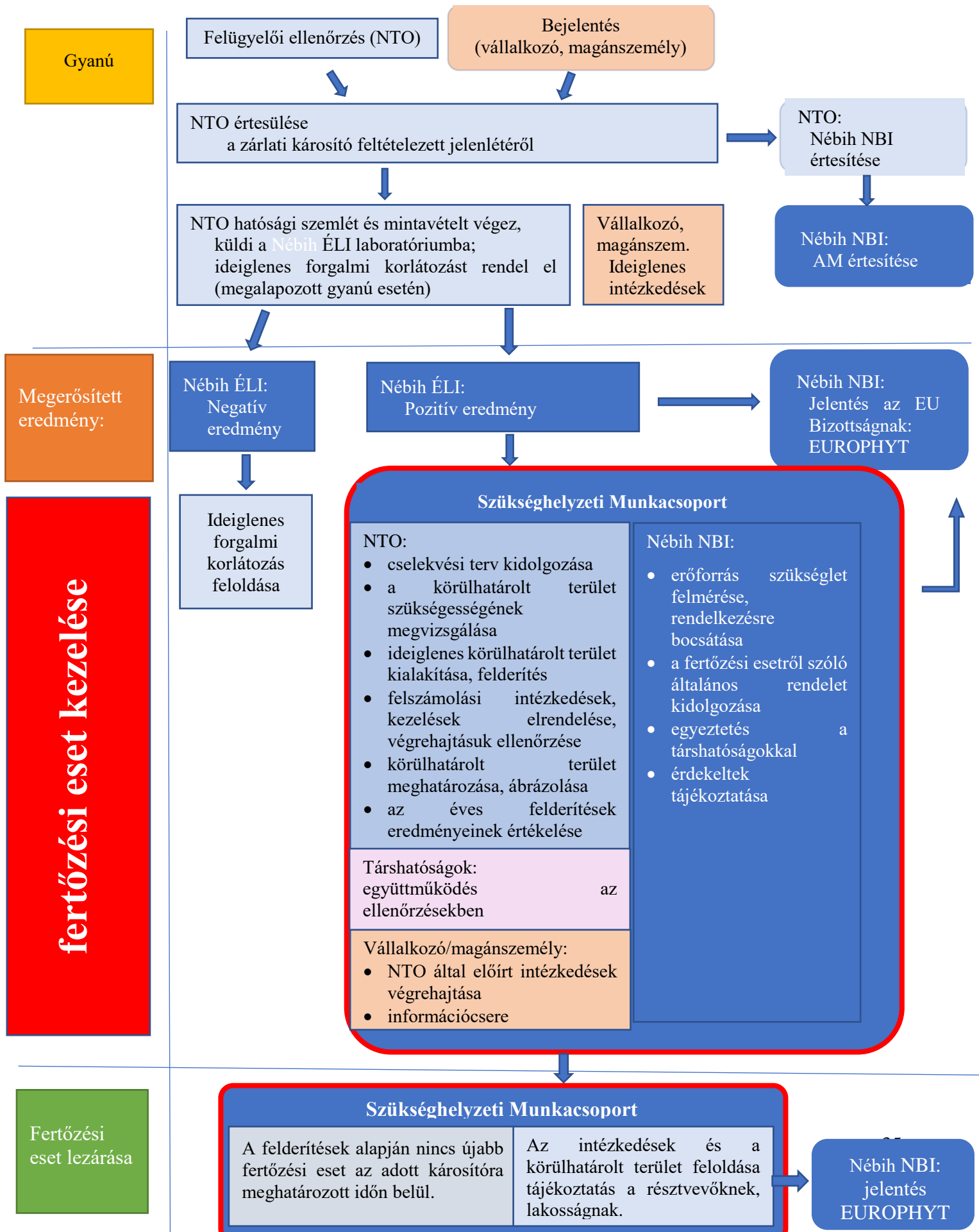
Az ÁNKT-ban **részvevő Nemzeti Földügyi Központ szervezeti ábrája:**

3. melléklet: Űrlap a cselekvési terv végrehajtásához szükséges feladatokkal az időráfordítás tervezéséhez

A cselekvési terv végrehajtásához szükséges ügyintézési feladatok	Tervezett munkaóra szükséglet
Kapcsolatfelvétel a fertőzési eset kezeléséhez szükséges térségi társhatóságokkal	
Jogszolgálat biztosítása	
Ráfordítás-szükséglet (személyi állomány, eszközök és pénzügyi források) meghatározása	
Ráfordítás-szükséglet biztosítása	
Ellenőrzéshez szükséges eszközök és térkép biztosítása	
A felderítésben résztvevők továbbképzésének lebonyolítása	
Az érintett felek értesítése és a velük való kapcsolattartás	
Eredmények értékelése és térképi megjelenítése	
Zárlat elrendelése és zárlati határozatok kiadása	
Jogszabály a körülhatárolt területekről	
A körülhatárolt területeket tartalmazó térképek nyilvánossá tétele	
A fertőzés kiterjedését körülhatároló felderítés	
A gazdanövények eltávolítása a fertőzöttként azonosított területeken	
A fertőzött/potenciálisan fertőzött növényanyag ártalmatlanítása	
Fertőzési eset kronologikus nyilvántartása az NTO-nál	
Az NTO jelentése a Nébih NBI részére	
Pénzügyi jelentés a források felhasználásáról	
Kommunikáció a gazdasági szereplők és a lakosság felé (NTO kompetenciák)	
Az erőforrások felhasználásának dokumentálása	

4. melléklet: Intézkedéssorozat és jelentési rendszer jelentős idegenhonos károsító fertőzése esetén

5. melléklet: A felszámoláshoz szükséges intézkedések sorozata

Állapot/Helyszín/Esemény	Intézkedések
1. Intézkedések fertőzés gyanúja esetén (4.1 fejezet)	
Vállalkozó / magánszemély bejelentése vagy hatósági szemle eredménye	<ul style="list-style-type: none"> • a bejelentés dokumentálása (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> • a bejelentett helyszín ellátása jelzéssel (a bejelentő személy)
	<ul style="list-style-type: none"> • a tulajdonosok/ képviselőik tájékoztatása a fertőzés gyanújáról (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> • a kezdeti óvintézkedések megtétele (vállalkozók / magánszemélyek)
	<ul style="list-style-type: none"> • helyszíni szemle és hatósági mintavétel (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> • a Nébih NBI informális értesítése a fertőzés gyanújáról és mintaküldés a Nébih ÉLI illetékes laboratóriumába (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> • a károsító természetes terjedése kockázatának felmérése (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> • a fertőzés lehetséges eredetének és esetleges terjedésének kivizsgálása (áruforgalom nyomonkövetése) NTO
	<ul style="list-style-type: none"> • NTO: mérlegeli a hatósági intézkedések megkezdését/elindítását
Diagnózis (elsődleges)	<p>A módszertant a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák.</p> <ul style="list-style-type: none"> • a károsító azonosítása (Nébih ÉLI) • szükség esetén további laboratóriumi vizsgálatok (nemzeti referencialaboratórium) • a vizsgálati eredmény jelentése az NTO-nak (Nébih ÉLI) • szükség esetén ismételt felderítés és mintavétel végzése (NTO)
2. Intézkedések megerősített vizsgálati eredmény alapján (4.2 fejezet)	
Vállalkozók / magánszemélyek által hozott intézkedések	<p><u>Vállalkozók</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • az NTO által elrendelt óvatossági intézkedések végrehajtása a kiemelt zárlati károsító megtelepedésének megakadályozására • az NTO által elrendelt felszámolási intézkedések elvégzése saját felelősségi területén • minden, potenciálisan fertőzött anyaga forgalmazásának beszüntetése • az ellátási láncban hozzá kapcsolódó cégek tájékoztatása • a piacról a fertőzött anyagok bevonása az NTO-val egyeztetve

	<ul style="list-style-type: none"> ● az összes, a nyilvánosság számára lényeges információ rendelkezésre bocsátása az NTO számára
	<p><u>Magánszemélyek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● az NTO által elrendelt óvatossági intézkedések végrehajtása a kiemelt zárlati károsító megtelepedésének megakadályozására ● az NTO-elrendelte felszámolási intézkedések elvégzése
Általános hatósági intézkedések	<ul style="list-style-type: none"> ● a Nébih NBI hivatalos értesítése (NTO) ● az AM, az EU Bizottság, a tagállamok és az EPPO értesítése az EUROPHYT rendszeren keresztül (Nébih NBI) ● a Szükséghelyzeti Munkacsoport létrehozása (Nébih NBI) ● a Cselekvési terv elkészítése és megküldése az érintett vállalkozó(k)nak (NTO) ● a kiegészítő pénzügyi és személyi források rendelkezésre bocsátása a fertőzés mértékének meghatározásához, a fertőzési eset kezeléséhez, a fertőzés eredetének és lehetséges terjedésének kivizsgálásához (Nébih NBI) ● a Nemzeti Növényvédelmi Szervezet összes NTO-jának tájékoztatása a fertőzési esetről, és szükség esetén (Nébih NBI) <ul style="list-style-type: none"> - egy több megyére kiterjedő munkacsoport létrehozása az adminisztratív intézkedések és a főbb teendők összehangolására - az erőforrások közös felhasználása (pl. feladatok szétosztása az ellenőrzési intézkedések hatékony megtervezéséhez) ● szükség esetén az érintett EU tagállamok tájékoztatása (Nébih NBI), szükség esetén az érintett harmadik országok tájékoztatása (AM) ● az érintett termelők, egyéb vállalkozók (Nébih NBI), szervezetek tájékoztatása (AM, Nébih NBI) ● a Szükséghelyzeti Munkacsoport vezetésével egyeztetve a nyilvánosság tájékoztatása (Nébih NBI, AM, NTO), figyelemfelhívó kampányok szervezése (Nébih NBI) ● a személyi állomány fertőzési esettel kapcsolatos képzésének megszervezése (Nébih NBI) ● szakigazgatási rendelkezések meghatározása/kiadása a fertőzési eset kezelésére (AM, Nébih NBI) ● a fertőzési eset kezelésével kapcsolatos termék-nyomonkövetés (NTO)
Körülhatárolt terület meghatározása	<ul style="list-style-type: none"> ● a fertőzéssel érintett körülhatárolt terület meghatározása a károsító-specifikus készenléti tervekben szereplő előírások alapján (NTO) ● a körülhatárolt terület meghatározásához fertőzés körülhatároló felderítés elvégzése (NTO)

	<ul style="list-style-type: none"> • a körülhatárolt terület részeinek (a fertőzött zóna és a pufferzóna) meghatározása (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> • a körülhatárolt terület létesítésétől való eltekintés megvizsgálása (NTO)
Intézkedések a fertőzött zónában	<p>Felszámolási intézkedések</p> <p>A szükséges felszámolási intézkedéseket a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák és azok alapján kell végrehajtani.</p>
	<p>Kiemelt zárlati károsító felderítése (és a vektorok, amennyiben releváns)</p> <p>A módszertani előírásokat a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák.</p>
	<p>Gazdanövények termesztésének tilalma</p> <p>A fertőzött területen a gazdanövények telepítése és vetése tilos.</p>
Intézkedések a pufferzónában	<p>Kiemelt zárlati károsító felderítése (és a vektorok, amennyiben releváns)</p> <p>A módszertani előírásokat a károsító-specifikus készenléti tervek tartalmazzák.</p>
További intézkedések a körülhatárolt területen belül	<p>Forgalmazási tilalom elrendelése a gazdanövényre és a fertőzött anyagokra vonatkozóan</p> <p>Gazdanövények termesztésének a tilalma</p> <ul style="list-style-type: none"> • a forgalmazási tilalom betartásának ellenőrzése (NTO), • az érintett termelők és kereskedők ellenőrzése, útmutatás számukra (NTO), • a forgalmi tilalom alóli mentesség meghatározása (Szükséghelyzeti Munkacsoport).
	<p>Kitáblázás</p> <p>A pufferzóna határain kötelező a megfelelő jelzés elhelyezése, ami egyértelműen jelzi az adott terület elhatárolását (NTO).</p>
	<p>Tájékoztatás a körülhatárolt területen lévő gazdaságok számára, és adott esetben a nyilvánosság számára az alábbiakról (Nébih NBI)</p> <ul style="list-style-type: none"> • a károsító biológiájáról és azonosításáról; • a károsító előfordulásáról és annak következményeiről; • meghozott és meghozandó intézkedésekről és azok következményeiről; • közelgő ellenőrzésekről; • a forgalmi tilalomról.
	Továbbá:
	<ul style="list-style-type: none"> • GYIK (gyakran ismételt kérdések)
3. Újabb / nincs újabb megerősített fertőzési eset a körülhatárolt területen	

Újabb megerősített fertőzési eset	<ul style="list-style-type: none"> ● az intézkedések időtartalmának meghosszabbítása, szükség esetén az intézkedések felülvizsgálata (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> ● a körülhatárolt terület módosítása, szükségességének megvizsgálása (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> ● az EUROPHYT jelentés frissítése (Nébih NBI)
Nincs újabb megerősített fertőzési eset	<ul style="list-style-type: none"> ● a körülhatárolás megszüntetése az érintett területen, a terület körülhatárolásának feloldása (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> ● a Nébih NBI értesítése a körülhatárolt terület megszüntetéséről (NTO)
	<ul style="list-style-type: none"> ● az EU Bizottság, a tagállamok és az EPPO értesítése a fertőzés lezárásáról az EUROPHYT-rendszeren keresztül Nébih NBI

6. melléklet: A fertőzési esetre vonatkozó kommunikációs tevékenység

Év	Tevékenység	Nyilatkozat/tartalom
2023	Weboldal	
	Információ szolgáltatás	
	Szórólapok	
	Szakértői részvétel	
	Sajtó / rádió / televíziós sugárzás	
	Egyeztetés a vállalkozókkal	
	Helyszíni megbeszélések	
	Lakossági gyűlések	

7. melléklet: Felszámolási intézkedések végrehajtásában résztvevő cégek neve és elérhetőségük

	Beavatkozási terület	Cím	Művelet	Telefonos elérhetőség	Email cím	Weboldal
1	felderítő alpinista tevékenység					
2	kiképzett kutyás felderítés					
3	fakivágás					
4	fertőzött növényanyag feldolgozása					
5	fertőzött növény- és kapcsolódó anyag ártalmatlanítása					
6	fertőzött növény- és kapcsolódó anyag elhelyezése					
7	fertőzött növény- és kapcsolódó anyag szállítása					
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						